

VESTUL ROMÂNIEI

Ziar românesc independent din Oradea-Mare.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA :
Strada Francisc Deak No. 2.
Telefon 10-02.
Manuscrisele nu se înapoiază.

Director-Fondator : ȘTEFAN MĂRCUȘ

ABONAMENTE:

Apare de trei ori pe săptămână.
Pe o lună 25 Lei
Pe un an 260 Lei
In America 3 dolari

Wilson și Lenin

Epocile mari ale istoriei își creează oamenii — dar: oamenii mari sunt cei care fac epocile.

Amândouă afirmațiile acestea pot fi susținute, cu egală tărie, pentru că sunt inseparabile.

Orice individ e o creație a grupului în care trăiește, un rezultat al curentelor sociale care se întretăie în viața — Dar curentele sociale sunt, și ele, porțile din inițiativa și din viața. Fondul sufleteș și temperamentul creatorilor de curente se răspândesc și trăiesc mai mult decât ei înșiși, în masa celor pe care i-au influențat.

Iată două figuri, simbolizând în trăsături mari epoca de frământare prin care am trecut și care încă nu s'a încheiat, — figuri reprezentând această epocă mai cu seamă în utopiile ei:

Wilson și Lenin.

Primul: protagonist al unei înțelegeri internaționale, al unei politici umanitariste în cadrul actualei organizații burghize a statelor și al principiului de autodeterminare a națiunilor.

Celălalt: teoretician, vizionar și idealist al celei mai materialiste și mai animalice dintre toate religiunile.

Wilson, fiu al occidentului complex și activ. Tura lui: fara trustrilor și a mașinismului; fara în care prin șgomotul uzinelor și'n sunetul dolurilor se strecoară totuși un vânt mistic de regenerare morală și de renouare religioasă.

Lenin, fiu al orientului haotic și rudimentar, fiu al țării în care doctrinele lui proporțiu de incendii, în care fiecare știutor de carte e și profet și conspirator totodată și în care cele mai opuse curente se reduc la un același fond afectiv de fanatism mistic și la un romantism specific slav.

Poporul american și cel rusesc sunt azi singurele popoare creștine în care se nasc „profeți” și întemeietori de secte.

Și în întreaga psihologia celor doi conducători disprețuți se oglindesc dar această trădătură caracteristică.

Dar există analogii paradoxale care deurg adă dintr'un prea mare contrast:

Americanul, omul occidentului înaintaș, cearcă să reformeze formulele trecutului pentru că multiplicitatea personalitate nu mai începe în acest vestmânt.

Dimpotrivă: spiritul nihilistului din stepă sfășie și destramă haina europeană pentru că nu e încă obișnuit să umble îmbrăcat în ea.

Dealtfel contrastul între ei pare a fi fost calculat de nu știu ce demon al ironiei pentru a face din aspectele lor două figuri simetrice:

Wilson militarizează America pentru a smulge prin diplomație o pace umanitaristă.

Lenin dezarmează Rusia și capitulează în numele pacifismului pentru a putea la momentul oportun să reediteze testamentul imperialist al lui Petru cel Mare.

Wilson nu-i înțeles nici ajutat de ai săi dar realizează dincoace de ocean un început de eră nouă.

Lenin, divinizat de ai săi, reușește să-și ducă țara la cel mai formidabil dezastru, îngropând sub ruinele ei utopia prin care vota s'o reclădească.

Ambii au fost produsul unei vieți petrecute între cărți.

Dar Wilson, minte disciplinată formată prin studii sistematice și larg variate, mințea care pare a fi urmărit cultura pentru ea însăși și fără a-i fixa mai înainte un scop precis, — e pregătit pentru orice realizări, căci organul său intelectual are mișcări și aptitudini neistovite.

Pe când Lenin hrănit în bibliotecile uvrice, cultivat exclusiv într'o direcție: literatura socialismului, e osificat într'o unică atitudine; cultura lui unilaterală amintește cunoștințele unui meșter-sugar priceput în meseria sa dar dezarmat în afară și disprețuind tot ce o depășește.

Și ce se petrece când nava are pânze pentru un singur fel de vânt? Eugeniu Speranția.

Știri mărunte

— Guvernul englez a recunoscut de jure Rusia Sovietică.

— Într-o orașele, în care se produc cele mai numeroase accidente, ocupă locul prim Londra. Numărul victimelor s'a sporit nel trerup în ultimii ani. În anul următor numărul victimelor s'a urcat deja la 20.000, iar recordul s'a obținut în anul esoirat, 1923, când numărul celor uciși sau răniți pe străzile orașului s'a urcat la 30.000.

— Numărul locuitorilor orașului Moscova, după ultima statistică oficială, este de 1,542.874 suflete.

— Pânea s'a scumpit în Paris începând cu 1 Februarie a. c. de kilogram cu 5 centime.

— Dintr'o interpelare făcută în Camera elnă rezultă că din 125.000 Greci internați de autoritățile turcești în Asia mică, au fost până acum eliberați și estradați Greciei numai 6.500.

— Din New-york se scrie că la North-Amboy (New-Jersey) a fost găsit mort de frig în casă Stephen Sorier, care a lăsat o avere de zece milioane franci.

— Agenția „Reuter” este informată că Rykow a fost numit președinte al comisiei populului de către soviete, ca succesor al lui Lenin.

— Ziarul „Universul” a deschis o listă de subscripție pentru a se ajuta studenții în fruntea listei acest ziar s'a înscris cu suma de 20.000 lei.

— Din cauza boalei lui, Venizelos retrăgându-se, înregul guvern grec a demisionat. Se crede că regentul va însărcina pe Cafandaris pentru a forma noul guvern.

— D. Poincaré l-a primit pe d. I. Al. Conștăntinescu, ministrul de agricultură al României.

— Gabriel D'Anunzio a fost numit prin decret regal conte de Turin.

— Guvernul iugoslav a suorbitat printr'o ordonanță execuția prin ștreang. Cei condamnați vor fi suprimați prin împușcare.

— Dizolvarea parlamentului japonez a cauzat mari manifestații din partea opoziției.

Sărbătorirea zilei de 24 Ianuarie în Oradea-Mare

Prăsnuirea zilelor mari care evocă date luminoase din istoria unui neam trebuie să fie o datorie pentru orice popor. Ele ne smulg o clipă din vobura zilelor mărunte în care ne măcinăm energia în mici combinații de geșeft, ne răpesc din grăjile meschine ale egoismului strănt și ne transportă cu ani și secolii în urmă pentru a trăi acele momente eroice care sunt plămădite din atâtea sacrificii de sine, atâtea jertfe de ambiții și atâtea jertfe de oameni.

Cultul zilelor mari trebuie să fie deopotrivă ca și cultul eroilor. Fericită țara care-și înțelege această datorie, fericit poporul care nutrește acest cult.

Până acum vre-o doi ani românismul avea două date care străluciau cu litere de aur în calendar și biciuiau cu limbi de foc apotia și indolența din sufletele preocupărilor cu combinațiile zilei.

Erau: 24 Ianuarie și 10 Mai.

Înghesuții pripiți ai actualității cărora probabil — pitici — nu le

conveneau zilele mari, au căutat să le reducă și din două zile au făcut numai una.

Acum 24 Ianuarie, mutat timid la 6 Februarie, e cu desăvârșire evacuat din iarnă și împerecheat, tocmai în primăvară, cu 10 Mai.

Iată de ce sărbătorirea zilei de ieri a fost modestă, modestă ca sufletul oricărui erou.

O companie de elevi ai școlii de subofițeri cu muzica în frunte, câțiva reprezentanți ai autorităților și câțiva șefi ai școlilor după, ce au asistat la ora 11 la un modest serviciu divin în catedrala ortodoxă unde a cântat coralul „Hilaria”, au ascultat scurta cuvântare a d-lui general Hunzu adresată soldaților și după ce au primit defilarea s'au împrăștiat grăbiți în spre-ocupațiile lor. Câțeva drapele pe edificiile publice, magazinele deschise, samsarii cari își căutau de treabă, iată sărbătorirea zilei de 24 Ianuarie în Oradea-Mare.

Să spună cineva deci că nu avem cultul zilelor mari. rep.

Cercul Franco-Român

FEMEEA JAPONEZĂ

Conferința d-lui profesor

Bogdan Ionescu.

Conferința este o continuare din ciclul de conferințe în chestia feministă. Tradiționalismul din China și Japonia a făcut ca femeia aici să aibă cea mai de jos condiție. Familia și mai ales clanul, au fost elementele sociale determinante.

Fata poate fi vândută, închiriată, conform legii. Este chiar laudabil gestul fetei care se sacrifică pentru ai săi și care mai adesea își adună și zestre.

Femeia nu are alt scop decât perpetuarea speciei și de aceea ea este datoare cu supunere, docilitate, pasiuitate în mariaj. Ea se va su-pune tatălui, bărbatului, socruului, copiilor. Ea trăiește numai în interiorul familiei, viața exterioară fiind rezervată exclusiv bărbatului. Ritualismul moral a făcut cu un cuvânt din femeie în Japonia o sclavă.

Monogamia este o excepție. Există „la grande femme” — cea legitimă, dar pe lângă ea bărbatul are concubine — les petites femmes. Poligamia aceasta este proporțională cu averea. Concubinele pot fi vândute; copiii lor sunt ai femeii legitime. Chiar femeia legitimă cere bărbatului său să-și ia concubine.

Divorțul are 7 motive și nu-l poate da decât bărbatul în caz de nesupunere, sterilitate, gelozie, adulter, loquacitate (flecăreală), furt sau maladie.

Conferințiarul enumără apoi despre: însărcinare, abandonarea copiilor, văduvie, educație etc. scoțând în evidență condiția inferioară și mizerabilă a femeii japoneze. Exemplele aduse de Dl Bogdan Ionescu au fost foarte edificatoare. Domnia termină cu câteva cugetări despre femei cari se pot aplica și celei europene.

Inseilări

Rândul trecut, la această rubrică, vorbeam despre slaba educație — zisă modernă — care se dă în familie timeretului de azi, mai ales fetelor. Voiu spune acum câteva vorbe despre fericirea pe care o gustă în căsnicie sufletele care au avut parte de o bună îndrumare în tinerețe și despre felul cum poate ajunge cineva la această fericire.

Umăi două lucruri principale formează temelia fericirii în căsnicie: iubirea reciprocă și bună-înțelegerea. Acolo unde acestea lipsesc, totul e putred. Dar pentru a ajunge la ele, fiecare bărbat sau femeie trebuie să fie pregătit mai dinainte. Femeia să nu oștepte căsătoria ca pe o procuratoare de plăceri trecătoare, care i-ar pune la dispoziție o libertate împinsă dincolo de marginile cuvenite și să nu fie în-vățată a vede în bărbatul său numai un manechin a cărui datorie ar fi aceea de a împlini fără cârtire toate dorințele ei, îmbrăcând-o luxos, hrănind-o bine și purtând-o pe drumurile fantaziei sale, iar bărbatul nu trebuie să-și considere soția ca pe o roabă, menită să-l îngrijească și să-i procure plăcerile truștești, și care nu poate să miște buzele în co-tră unei porunci de bărbat fără a se așopta la lăune sau alte persecuțiuni.

Căsnicia e o tovarășie pe viață între un bărbat și-o femeie cari se iubesc îndeajuns, în care ambii tovarăși sunt supuși egal ucelor și datorii, dar se bucură și de aceleași drepturi egale. Soțul e dator să-și ocrotească tovarășa sa de viață și să se poarte demn cu ea, iar soția e datoare să-și îngrijească unicul tovarăș și să-l consulte la toate hotărârile ce trebuiesc luate. Ea e menită să crească copiii și acest lucru nu trebuie să-l nădure, așa cum fac femeile moderne pentru a-și scăpa de multele griji, căci una dintre cele mai mari mulfumiri o găsește omul în copiii săi. În toate acestea condiția „sine qua nou” e buna-înțelegere fără care totul e zădărnice. Iubirea reciprocă ne închipuim că există, căci altfel nu s'ar fi putut încheia căsătoria.

Așa trebuie concepută căsnicia și în vederile acestora să creștem sincerului. O astfel de căsnicie ideală e singura în măsură să procure omului adevărată mulfumire de a trăi. Cei cari o încep altfel nu fac altceva decât a se lipsi de această mulfumire și, mai mult, a-și presăra drumul cu spini.

SINCERUS.

Citiți „Vestul României”

Acțiunea Cooperatistă în Bihor

(Urmare)

Societățile Cooperatiste de credit dela sate: Băncile Populare sunt societăți cu capital și număr de membri variabil cari se constituiesc și conduc după normele legii din 28 Martie 1903 și a legilor modificatoare din 1904, 1905, 1906, 1908, 1910, 1916 și 1920, legi promulgate și pentru provinciile desrobite în consecință în vigoare și aici în Crișana. Aceste legi acordă Băncilor Populare privilegii excepționale prin ce se urmărește consolidarea economică a sâtenilor.

În țara noastră s'au format patru feluri de bănci populare numite Bănci Populare tip 7, 31, 34 și 37.

a) Băncile Populare tip 7 sunt acele cari n'au o rază de activitate determinată, acele pot lucra ori și unde; deci văzându-se că sunt greu de controlat și îndrumat s'a trecut la formarea de bănci.

b) tip 31 adică Bănci populare cu o rază de activitate limitat și dreptul de a lucra cu Casa Centrală fie direct, fie prin Federațiile lor,

c) tip 34 sunt băncile populare fără capital cari se pot înființa numai în bază de răspundere solidară și nelimitată a membrilor și

d) tip 37 sunt băncile populare formate din muncitorii agricoli din orașe.

La noi au prins rădăcină ca cele mai practice din toate punctele de vedere Băncile Populare tip 31, adică Băncile formate din părți sociale vârsate de membri al căror număr e variabil și al căror capital subscris e limitat între 100 și 5000 lei, iar raza de activitate le este limitată la comuna de reședință și cel mult o comună vecină, și cari bănci au dreptul a lucra cu Centrala din București, fie direct, fie prin Federația lor.

Aceasta formă e cea mai potrivită, pentru că limitându-se activitatea într'un cerc restrâns, are puțința să facă cea mai bună administrație putându-i-se face totodată și cel mai perfect control, precum și influența direct în ridicarea economică a membrilor băncii prin povețe și îndrumări.

Pe aceste baze să se înființeze aici băncile populare, însă numai atunci când prin educația cooperatistă, sâtenii au ajuns la convingerea, că ei au nevoie de ea.

O pornire bruscă cu înființări cu duumul de bănci populare nu este sănătoasă și cooperatorii o vor și evita cu siguranță, — deoarece nu este nevoie și nu servește idealul un număr mare de bănci, organizate șubred, fără nici o temelie, ci mai

bine să fie un număr mai restrâns tor acelea solid edificate, așa rezultatul final va fi întotdeauna pozitiv.

După părerea noastră, acum la început este necesar să fie în fiecare plasă 1, 2, cel mult 3 bănci populare, cari fiind bine organizate și consolidate, pot face față tuturor cerințelor, și totodată țărani din prejur să vadă bine și să se judece și la trebuință, convingându-se de necesitate, s-o ceară ei. Astfel atunci când vom avea în Bihor 28—30 bănci populare organizate după principiile de mai sus, cu mândrie vom putea spune că ne-am îndeplinit dorința față de țaran, iar restul se face dela sine.

După cum însă bobocii de rață după ce au ieșit din ou nu-l lași singuri ci-i încredințezi unei cloce cari li conduce și-i învață a căuta de mâncare, tot așa nici noi nu putem lăsa aceste fragede progrese în voia sorții și pradă influenței dușmanilor cooperatizării; nu putem aștepta până vom avea un număr mai mare de Bănci Populare ocrotitoare, o conducătoare și o sprijinitoare, am decis să formăm din ele o Federație Regională, care să continue apoi munca izolată a cooperatoriilor.

Federația astfel înființată, va fi îndrumătoarea oficială a întregii mișcări, ea va organiza mai departe, ea va conduce, formând sâmburele, unde în jurul căreia se va desvolta întreaga mișcare.

Bărbații cari stau azi în fruntea mișcării Cooperatiste de credit în acest județ ne dau toate garanțiile, că această mișcare nu va deveni nici odată ca instrument politic al nimănui și nici terenul de demagogie economică, deoarece aici înființate odată Băncile Populare, cu vorbe, cu promisiuni și cu minciuni nu vor putea fi menținute. — Acele se vor menține exclusive cu muncă desinteresată și cinstită a cooperatoriilor cari nu vor căuta să se îmbogățescă de pe urma ei, nici să devină factori politici, ademenind poporul la luptele politice de partid, ci vor face cu toții o singură politică: aceea național-economică românească. Tufe.

**BALUL
TIPOGRAFILOR
DIN ORADEA-MARE**
LA 16 FEBRUARIE 1924
ÎN SALA CERCULUI CATOLIC

Concertul filarmonicei din Oradea-Mare.

În seara zilei de 6 Februarie (nu zicem 24 Ianuarie căci nu a fost aranjat cu această ocazie) societatea filarmonică, nou înființată în orașul nostru a dat primul concert cu concursul corului bisericii gr. cat. în sala „Cercului Catolic“.

Ca primă producție, acest concert a fost destul de bine și foarte promițător pentru viitor.

Orchestra, sub bagheta d-lui J. V. Macska, se mlădiază, dând acea masă flexibilă cu care poți modela bine de tot. A executat corect *Suita* lui Dvorak și farte bine *Scenes pittoresques* de Massenet. Nu același lucru îl putem spune și despre cor. Se observă încă lip-uri. Nu e coeziunea. Sopranele intrau în rate iar corul bărbătesc suferă de lipsa tenorilor și mai ales al basilor profunzi. Corul este foarte bun pentru catedrală, secundat de o orchestră redusă. La concert însă se pierde. Lipsurile enumerate mai sus se simt. Spunem acestea nu pentru a descuraja tânără societate. O critică în care se arată lipsurile unei formații nu are intenția să diminueze meritele sau să o distrugă ci, din contră, să o stimuleze.

A-ți arăta cineva de ce suferi nu însemnează a te condamna.

În cadrele acelor spuse „Inoeste-te...“ de Muzicescu a fost executat pasabil. Bine a fost executat fragmentul din oratoriul „Schöpfung“ de Haydn, orchestra și cor. D-na Pallady, în solo, partea a doua a cântat-o bine, în prima a avut unele scăderi din cauza emoției probabile. D-l A. Iluță are o voce caldă și rotundă de bariton. Cu ceva mai multă școală ar ajunge un element de valoare muzicală.

Așteptăm al doilea concert al acestei societăți. Sperăm că, înlăturând lipsurile arătate, va reuși să ne dea cea ce putem aștepta. Din concertul de aseară am văzut că se lucrează. Este o cheazășie că așteptările noastre nu vor rămâne zadarnice. Mișc.

Leul a cotelat la Paris pe ziua de 5 Febr., 10.97 iar la Zürich 295.25.

Burse pentru 4 studenți dela academia de comerț din Cluj.

Camera de Comerț și Industrie din Oradea-Mare în ședința sa din 23 Ianuarie 1924 a hotărât ca în semestrul II al anului școlar 1924 să suporte cheltuielile de întreținere în căminul Academiei Comerciale din Cluj, a patru studenți dela această școală superioară, lipșiți de mijloace.

Cererile pentru obținerea acestui stipendiu se vor înainta Camerei de Comerț din Oradea-Mare până la 29 Februarie 1924 și vor fi însoțite:

a) de certificatul Academiei despre frecventarea cu succes a cursurilor Academiei în semestrul I al anului școlar crt; b) de un certificat al comunei de apartenență a petiționarului asupra stărei materiale a părinților.

Cererile înaintate după 29 Februarie 1924 nu se vor lua în considerare. La acordarea acestui stipendiu vor fi preferiți cei neriși în circumscripția Camerei, adică cei de origine din județele Bihor, Satu-Mare sau Maramureș.

Descoperirea unui nou complot comunist

Ziarul „Timpul“ scrie: Mișcarea comunistă din țară care după ultimele eșecuri părea epuizată încearcă să se reorganizeze din nou în mod clandestin pentru uzurparea instituțiilor Statului.

Dar pentru că în Capitală capli mișcării erau strict supravegheați, comunistii au început să activeze în provincie.

Faptul fiind observat la timp și făcându-se cercetări, s'au descoperit lucruri senzaționale.

Astfel delegați ai comunistilor, au organizat un serviciu de legătură cu comunistii bulgari în orașele de pe marginea Dunării. Cu prilejul descinderilor făcute autoritățile au pus mâna pe o întreagă corespondență din care reese, că această mișcare este subvenționată de către sovietele din Moscova; s'a găsit de asemenea și un întreg plan asupra activității ce trebuia desfășurată în România.

Deocamdată anumiți membri erau însărcinați să organizeze sabotarea căilor ferate.

Cercetările se fac cu cea mai mare discreție și iminente arestări sunt în perspectivă.

Intrunirea Marelui Consiliu fascist

Viitoarea campanie electorală

Roma. — Mussolini a expus la Marele Consiliu, tactica electorală pe care partidul va trebui s'o urmeze.

Consiliul a adoptat ordinea de zi hotărând să respingă, net orice alianță politică electorală cu celelalte partide. Totuși în lista națională vor fi cuprinși și bărbați din toate partidele, cari prin trecutul lor mai ales în timpul intervenției războinice și după război, prin calitățile lor eminente de tehnicieni și savanți, pot aduce servicii utile națiunii. Marele Consiliu se angajează să urmeze lupta electorală astfel ca ordinea publică și continuitatea lucrului să nu fie turburată. Lista națională va fi revizuită și adoptată de Mussolini. Marele Consiliu a numit astăzi comitetul național electoral, care va trebui să alcătuească lista națională.

Marele Consiliu a adoptat în urmă, raportul deputatului Gunta, asupra operei îndeplinită de directorat în cursul ultimelor trei luni.

Mussolini a pronunțat un discurs în care amintește păstrarea disciplinei fiindcă numai în acest mod fascismul va putea să impună disciplina națiunii.

Aspecte din Germania

Viața în societate a Germanilor.

Subiectul e prea greu. Un mare romancier, un adânc cunoscător al sufletelor ar putea trata așa cum se cuvine acest subiect pe care-l menționăm în titlu. Noi decaram dinainte că vrem să dăm numai câteva schițe, prânse în fugă, schițe cari n'au alte pretenții decât să povestească câteva lucruri și obiceiuri, de cari la noi nu se pomenește.

Aș vrea să spun ceva despre femeia germană. Am văzut-o plimbându-se pe corzo, la concert, în societate. Imbrăcate întotdeauna elegant, într'o modă însă care este a lor proprie. Moda franceză, care la noi e primită evangelic, acolo e deabine modificată pentru a deveni mai simplă. Dama se îmbracă și acolo cu șic, ba și luxos dar pe lângă toate acestea e o așa de enormă deosebire dintre o germancă și o franțuzoaică, că în Ludwighafen spre exemplu (oraș în Ruhrul ocupat) recunoscăm de departe pe franțuzoaice. Au ceva în felul de a se îmbrăca, în felul de a se plimba pe stradă, ceva cu totul deosebit de

germancele băștinașe, ne mai vorbind de un lucru, femeia germană nu numai că nu se vopsește, dar nici nu se pudrează măcar. A fost primul lucru care mi-a bătut la ochi, călcând pe pământ german. Și n'am văzut nicăiri vre-una, din societate bincințele, nici pe stradă nici la teatru, nici la concert ca să fie pudrată și vopsită pe buze. Și pe lângă toate acestea blondinele germane, căci apoape toate sunt blonde, sunt și știu să fie frumoase și mai ales draguțe, fără artificii de pictură.

Simplicitatea le este altcum o însușire pe care o găsești în orice fapt al lor.

Să spun iarăși un caz, care m'a frapat pentru prima oră. Dintre femeile germane, din cari un număr foarte considerabil sunt funcționare, muncitoare, vânzătoare în marile magazine, am văzut foarte multe umblând cu bicicleta. La noi e mare senzație dacă vezi o domnișoară pe bicicletă. O privești, te miri și pe urmă o condamnă, însă, pot afirma, — pe nedrept. Timpul e ban, și unde se câștigă banul timpul e scump. De aceea atâtea biciclete în Germania. Funcționara merge cu bicicleta la birou, muncitoarea cu bi-

cicleta la fabrică vânzătoarea la magazinul ei, studenta la universitate, iar femeile la piață cu corfa legată de ghidul bicicletei pentru a face cumpărăturile necesare și pe urmă se reîntoarce, apăsând repede pedala, încărcată cu pachete, ca să ajungă iute acasă. În München văzusem mai înăl femei pe bicicletă. Domnișoare tinere, draguțe, eleve de școală mergeau cu bicicleta, în marea învâlmășeală a bulevardelor foarte istețe, așa ca orice băiat. Decăteori văzul și mai târziu câte o damă pe bicicletă nu mă puteam opri să nu privesc după ea, intrată în imi părea lucrul de neobișnuit, față de ceea ce este la noi în țară.

Viața și lupta pentru existența mai grea ca ori și unde în Germania le-a făcut de astfel pe doamnele germane. Studente foarte multe sunt de exemplu la Academia Comercială din Mannheim unde fusesem. Ele se aseamănă cu studentele noastre, învață mult, prietenoase, sunt adevărate colege. Cursurile Academiei Comerciale le frecventa și o — călugăriță. Nu mă puteam mira în destul de această tineră noviciană, care totdeauna, serioasă venea la prelegeri, nu se uita nici în dreapta nici în stânga, ci se așeza într'o

vamă și își făcea cu diligență notițe din explicațiile profesorilor. Și de aceasta numai în Germania mai poți găsi. La noi nu știu unde vei găsi vre'o călugăriță — la Universitate.

Vorbisem despre studente, să spun ceva și despre studenți. Altcum dacă vedeți piesa „Heidelbergul de altădată“ știți tot. Apropo Heidelberg! Calătorind către Mannheim la Stuttgart, mi-se pare, s'au urcat în compartimentul meu patru tineri. De pe vorbă, de pe gesturi, de pe glumele ce le făceau am știut că aceștia sunt studenți. Doi dintre ei au adormit imediat, ceilalți doi au scos un pachet de cărți de joc și au jucat neconținut, dobândind unul câteva sute miliarde de mărci dela celalt, până ce au sosit la — Heidelberg, vechiul oraș universitar, care ne cădea'n drum. Acolo de dădură jos cu mare alai. Parcă dintre cei „de altădată“ s'ar fi pus patru cu mine'n compartiment.

Studentii însă pe lângă pasiunea de a-și tăia urechile unui altora, în duel, sunt băieți foarte buni atât la învățătură, unde lucrează foarte mult cât și în societate, unde sunt veseli, căută și știu să-și petreacă bine și frumos. (gm.)

Situația învățământului meseriilor din județul Bihor

Asistăm astăzi la o luptă grozavă, luptă care e pornită din însăși necesitatea internă a organizației noastre. Toate lipsurile cauzate în urma războiului încep să dispară. Majoritatea populației României-Mari este vecinic într-o continuă agitație și caută a hrăni și desvolta sentimentul de neam; cea mai bună dovadă e acțiunea plină de viață și de suflet a tineretului de astăzi. Însă pentru ca să putem avea succes și ideea care ne-am făurit-o să poată deveni realitate trebuie să ne uităm la starea vieții noastre economice-industriale.

Este știut de toată lumea că ținta unei țări civilizate, e ca întreaga populație care o formează, să fie pe deplin fericită. Fiecare țară caută să fie înaintea altele și pentru aceasta, caută felul cum ar putea face să fie înainte. Țara noastră este una din acele țări, care nu prea a lăsat să-i ia multe înainte, mai cu seamă în unele ramuri de activitate, cum e de ex. agricultura, care ocupă locul întâi, totuși în alte ramuri și mai ales, aceia a industriei, a rămas în urmă. Abia de câțiva ani încoace, oamenii noștri de stat, s'au gândit că această ramură trebuie încurajată, și și-au îndreptat mult privirile asupra marelui rol ce-l îndeplinesc „școlile de Arte și Meserii”, în dezvoltarea industriei noastre naționale.

După cum spusel mai înainte. Țara noastră fiind o țară mi mult agricolă, toa e privirile au fost îndreptate în scursul de o îmbunătăți acest fel de activitate. Timpuri e au dovedit însă, că o armonie socială nu poate dăinui într-o țară decât atunci când se înmulțește și felul activității sociale.

Populația unei țări, mai cu seamă a țării noastre, se poate întreține nu numai cu agricultura și comerțul, ci și cu industria, care rentează în ori și ce timp, fie iarna, fie vara.

Ce venituri ne aduce astăzi funcționarismul sau agricultura în mic, poți trăi din ele, mai ales când sunt greutățile mari, pe când meseria aduce înzecit. Industria este o ramură de activitate principală, fără de care o țară nu este îndeajuns de tare și de puternică.

Bazat pe aceste considerațiuni Statul a făcut și face mereu școli de meserii, unde elevii pot urma și învăța meserii metodice, așa cum numai în școală se poate învăța. În școală cursurile teoretice ce se predau sunt în strânsă legătură cu meseriile ce le învață fiecare. Elevul este deprins cu desenul; mai înainte de a începe un lucru îl desenează în mic sau în mare după cum e cazul și după acel plan îl execută întocmai, ori cât de greu ar fi. Așa meseriaș numai din școală pot eși. Un meseriaș care cunoaște acest limbajiu internațional, desemnul, lucrează mai ușor, mai repede, mai frumos și mai exact.

Afară de aceasta școala mai are menirea, în afară de a scoate meseriași de elită, să scoată și viitorii conducători ai industriei noastre naționale, să scoată și viitorii conducători ai școalelor ce se vor mai înființa de acum înainte. Se vede dar însemnătatea Școalelor de Arte și Meserii.

Mulți zic străinii sunt mai pricepuți. Credeți oare că este adevărat? Nul fiind că tot om e și unul și altul. Însă fiind că țara noastră a trecut prin timpuri mai grele, a fost până ani trecuți parte din ținuturi subjugate și supuse străinilor, acei străini sub conducerea cui am fost, au avut înțelegerea în școli și întreprinderi de tot felul, deci au putut învăța mai mulți și ne-au coplesit cu numărul, nu însă și cu priceperea. A trecut și era de tristă memorie, când din copiii noștri creșcuți cu multă trudă pe la școli, făceam numai preoți și învățători, ne fiind deschise alte cariere pentru Români din Ardeal.

Astăzi fiind stăpâni pe pământul din țara noastră, avem datoria de a ne creia clasa mijlocie, clasa meseriașilor harnici și pricepuți căci fără de ei, organismul țării noastre nu este sănătos.

Cu înmulțirea absolvenților școalelor de meserii, industria mică și mare, va cădea rând pe rând în mâinile românilor. Dar ca să ajungem la aceste rezultate însă, se cere concursul a tot ce e român și simte româneste și datoria tuturor este să sprijine. Se cere cu stăruință, mai cu seamă, conducătorilor de astăzi, să dea o cât mai mare atențiune școlii de arte și meserii și o încurajare cât de mare, căci numai de la școlile acestea, ne putem aștepta la o industrie națională, cu bază solidă.

Importanța socială a acestui învățământ este astăzi zilnic și puternic verificată de transformările sociale pe care la trăim și de rolul din ce în ce mai mare la care a chemată să participe pătura muncitorească. Astăzi avem ceva dar foarte puțin în acest vest al româniei, dar în Bihor putem zice să nu avem nimic, unde industria este foarte mult dezvoltată. Dacă avem ceva în Oradea-Mare și acest puțin îl avem din devotamentul și credința de apostolat al câtor-va convingși, dar de multe ori amărăți și descurajați de lipsa de interes din partea acelor, care ar fi trebuit să-și dea seama că prin dezvoltarea acestei școli se măresc cele mai intense puteri de propășire ale întregului județ.

Școala noastră de aci suferă de trei mari lipsuri: de personal devotat, de material și cea mai mare lipsă e de local corespunzător.

Dacă s'ar fi înțeles de cei în drept, importanța acestei școli și s'ar fi făcut sacrificiile necesare la timp, astăzi am fi avut aci în Bihor o armată industrială bine pregătită, în industria noastră s'ar arăta o activitate crescândă cu o înrăurire asupra tuturor chestiunilor ce interesează toată viața producției economice noastre naționale. Starea actuală a acestei școli nu mai poate dăinui fără grave inconveniente pentru așezarea și organizarea noastră economică.

Menținerea ei în această stare precară și incompletă este în adevăr o cheltuială zadarnică: însemnează a o menționa numai cu numele fără ai da posibilitatea de a produce și de a fi într'adevăr folositoare.

Rezolvirea acestei crize ar fi numai la clădirea localului și organizarea acestei școli de Arte și Meserii. Și primul pas ar putea, și trebuie chiar făcut de oraș și întregul județ într-o cât mai au și avantajul de a avea destule localuri care sunt încă neocupate de nimeni și cât se poate de corespunzătoare pentru a se face o frumoasă școală ce ar putea fi dată de exemplu. Un foarte frumos exemplu poate lua orașul nostru dela orașul Timișoara care a voit să aibă și are azi o școală tehnică.

Dar nici după înființare, orașul nu a încetat a o sprijini, dând și teren și sume mari de bani. Astăzi e una din cele mai frumoase școli din țară și aceste toate s'au făcut numai cu doi ani înainte.

Cu atât mai mult orașul Oradea-Mare, având atâtea alte școli, trebuie să sprijinească și să caute a avea această școală de meserii, școală care să pregătească pe viitorii conducători și făuritori ai industriei noastre naționale de aci din Bihor.

V. Dragomir.

Magdonald renunță la jumătate din leafa sa. Macdonald a hotărât să renunțe la jumătate din leafa sa că primministru, de 10.000 lire sterline. Hotărâre analoagă a luat și lordul Haldanc.

Cronica săptămânei

cum e, e românesc. — Ori nu ne hârfesc destul străinii că să ne bârfin și noi ce e al nostru? Natural, nu înțeleg aci relele condamnabile, furt, bacșiș etc.

Recunosc și eu însă, că multe sunt minunățiile acestei țări... Iată pentru exemplu chestia asociațiilor... Asociația muncitorilor, asociația intelectualilor meseriașilor, profesoriilor, învățătorilor și cine ar mai putea înșira atâtea categorii de asociații, toate înjghebate pentru ridicarea situației morale și materiale ale membrilor lor. Până aci bine! În unire e puterea. Și ce e mai natural decât să ridicăm starea materială și morală a plugarilor.. Nu înțeleg însă de ce nu se asociază și plugarii din comunele din nemijlocita apropiere a frontierei...

Ba înțeleg! Anul trecut ne blagoslovisse bunul D-zeu (sau politica!) cu un inspector școlar, care avea delegație specială, de a inspecta școlile de frontieră. Se zice că acest domn inspector când i s'a prezentat itinerarul de comunele din frontieră (Cherény, Tobolui etc) ar fi întreat, cam ce distanța e din comună la graniță și când i s'a spus, că cca 200 metri, a plecat să facă inspectii în Cluj.

Călătoria la București este primejdioasă. Viața la București e scumpă. În București e murdărie etc. etc. Iată ce auzi zi de zi, când spui că mergi sau că ai fost la București. Astfel e grozav să te și gândești la o astfel de călătorie. Și dacă totuși — vrând nevrând — trebuie s'o faci constați, că la București se călătorește în vagoane bine încălzite, în București nu e mai mare murdăria ca în Oradea-Mare (vezi stradele laterale!), în București găsești cameră la hotel fără bacșiș, în București iei masă bogată cu 30-40 Lei și așa mai departa. Atunci de unde epitetele de mai sus la adresa Bucureștilor? Sau numai eu am fost acel norocos, care am avut ochelari prin cari am văzut Bucureștii în culori favorabile? Nu cred. Nui vine însă a crede, că tot ce se vorbește rău de capitala țării se face sub puterea unei rele sugestii...

Ecce homo, adecă iată un om, care spune și ceva bun și de Capitala țării, vor zice On. cetitori. Îndrăznesc mai mult chiar iubite cetitor. Îndrăznesc a spune, că nu tot e rău ce e românesc! Nu! și dacă chiar ar fi, nu trebuie să fie rău, în ochii noștri. Și iată pentruce! Bun, rău

INFORMAȚIUNI

Teatru românesc. Sâmbătă 9 și Duminică 10 Februarie orașul nostru va avea fericirea să gaste câteva clipe de artă românească. Sub conducerea maestrului Soteanu o echipă a teatrului național din București va juca Ciuta și Institutorii. Publicul românesc este rugat să încurajeze mai mult pe cei ce se ostenesc pentru noi până aici.

Unlunea foștilor voluntari români despărțământul Bihor vor da o serată dansantă în seara zilei de 14 Februarie (ora 9) în hala comercială.

Noua lege a chirilor. Comisiunea care lucrează la proiect este călăuzită, după informațiunile ce avem, de principiul protecției locuinței. Cu alte cuvinte, contractele vor fi prelungite pentru chiriașii nevoiași și acei cu salarii fixe. Protecția persoanelor juridice vine în al doilea plan. În privința prăvăliilor cele de lux vor fi scoase de sub regimul de favoare iar chirilele celorlalte vor fi fixate prin justiție.

Chestia demisiei profesorilor ieșeni. Acțiunea printre profesorii ieșeni pentru adunarea demisiilor persistă.

Până acum numeroși profesori au predat comitetului central din Capitală demisiile lor. Printre cei cari au predat demisiile sunt și numeroși profesori de la liceul internat.

Se observă că la unele instituții școlare profesorii printr'o continuă înțelegere evită de a recurge la calea demisiilor pentru realizarea doleanțelor formulate.

Boala d-lui Venizelos. Sosind în Atena medicul francez, Vaques după consultare, a dat publicității un buletin asupra stărei sănătății d-lui Venizelos, din care reese că bolnavul nu prezintă nici un semn obiectiv de leziune organică. Turburările sunt de natură funcțională și ele nu inspiră teremerii prea mari, dar impun un repaos desăvârșit. De aceea primul ministru Venizelos a fost silit să se retragă din guvern.

Bombardarea orașului Bagdat. Orașul Bagdat a fost bombardat timp de 24 ore, de către o escadrilă de aeroplane engleze. Comandamentul superior a ordonat acest bombardament ca pedeapsă împotriva ostilității ce o arătau șeicii. Șeicii rebeli s'au supus puterii engleze.

9

Februarie

Balul Medicilor și Farmaciștilor în Hala Comercială.

Sătenii din Nojorid vor da o serbare teatrală și dansantă Duminică 10 Februarie la care invită publicul orădan. Doritorii se vor înscrie la redacția noastră până Sâmbătă seara. Vor avea trăsurile grațuit până la Nojorid.

Revărsarea Dunării. Dunărea venind în mod neobișnuit de mare în urma topirii zăperii, a inundat portul corabia, aproape în întregime. Sloiuri de ghiață continuă a se scurge pe bătrânul fluviu.

Nenorocire zilele acestea la bariera din spră Cluj, când se aștepta trecerea trenului mixt spre Vașcău, barierea fiind închisă, locuitorii Budura Florian, Matei D-tru și Ciortea Mihaiu, neavând răbdare să treacă trenul s'au dat jos din căruță și au ridicat bariera. Încercând să treacă linia au fost surprinși de tren, care a omorât un cal, a sfărâmat căruța și a rănit grav la cap pe Ciortea, care a fost internat în spitalul județean. Ceilalți doi s'au ales cu răni ușoare.

Citiți Ultima oră în pag. 4-a

Ultima oră

Rador ora 4.

Anatole France greu bolnav

Paris. — Buletinele medicale semnaleză starea critică a lui Anatole France. Catastrofa mortală poate să se producă în fiecare moment.

Camera franceză și moartea lui Wilson

Paris. — Camera franceză a votat cu unanimitate proiectul de lege despre reforma financiară. După aceasta premierul Poincaré a prezentat pe Wilson, accentuând că Frații nu va uita niciodată pe marele bărbat de stat care a spus, când America a intrat în război, că: mai întâi dreptul, căruia să-i urmeze pacea

Noul guvern grec

Atena. — Ministrul președinte Casandris și-a constituit guvernul și ieri a depus jurământul. Toți miniștrii au fost membrii în cabinetul anterior.

Rusia și viltoarea conferință mondială

Geneva. — Cicerin a avizat Societatea Națiunilor că, guvernul sovietic primește invitarea de a participa la conferința ce va avea loc la Roma, unde se va decide aplicarea tratatului naval de la Washington. Guvernul rus va fi reprezentat prin amiralul Behrens.

Beneș și recunoașterea sovietelor

Praga. — „Prager Presse” anunță din sursă bine informată că, își susține dreptul, de a decide în chestia recunoașterii guvernului sovietic. Într-un interview acordat ziarelor Beneș declară, că nu este imposibilă încheierea unei alianțe anglo-germano-ruse.

Regatul România Parchetul Trib. O-Mare.

No. 12 A. 2/1—1924 Pres.

Publicațiune de licitație!

Noi primul procuror Dr. Valeriu Șovrea dela par. hetul tribunalului Oradea-Mare aviză, că atelierele și exploatarea puterii de muncă a deținătorilor, necesară la lucrările ce se pot executa în ateliere închisorii se va închiria pe cale de licitație.

Ofertele se vor înainta în plicuri închise subsemnatului până la data de 1 Martie 1924

Asupra aprobării ofertelor și încheierii contractului va decide Directoratul General al Justiției Cluj.

Oradea-Mare, la 7 Februarie 1924.

Prim-procuror:
Șovrea

Nu e reclamă!

Blagovâr, că la magazia lui

VIZIER IOSIF

Plaza R. g. Maria (Bémer-tér) 1

vând cu 30% mai
afon decât ori unde
confecțiuni de dame
și băbați

Cel mai frumoas voal pentru

doamne care a costat Lei 175

se vinde cu Lei 125

Prospect de emisiune.

Situația județul Bihor, ca paznic la graniță, impune o muncă devotată și desinteresată în consolidarea adevărată a vieții național sociale dela noi.

Convins de sprijinul Societății Românești din județul Bihor și orașul Oradea-Mare, cred că mă fac interpretul tuturor, când îmi exprim dorința, a crea din „Vestul României” triseptimănal un ziar cotidian românesc independent de interesele partidelor politice. Ziarul va apărea zilnic 4 pagini, iar în Duminică și sărbătorilor cu adaos pentru popor în 6 pagini, format 13, cu colaborarea cărturarilor din județul Bihor, și din orașul Oradea-Mare, sub conducerea unui comitet de redacție. Prețul de abonament anual Lei 500, la 3 luni 130, lunar Lei 45, un număr 2 Lei.

Acest ziar trebuie să fie aceea, ce doarește omul de cultură și civilizație, precum și cărturarul dela sate pentru a și cunoaște Țara, prietenii și necazurile, cari trebuie să le învingă.

Vrem să fim oglinda Bihorului, promovitorul bun și judecătorul drept.

Vrem să desfăcăm ștele, ca să ne cunoaștem cu toții același neam de oameni, fără patima, fără ură și cu îngăduire.

Vrem să selecționăm aceea ce este bun, ca să scoatem foloase reale

Vrem pace în sufletul tuturor și spor la muncă.

Vrem ca prin acest mijloc să servim mai ales ca informatorul evenimentelor din județul Bihor și Oradea-Mare, fără deosebire pentru noi și voi.

Vrem să contribuim cu un măruntis, la marea operă de întărire a Neamului și a Țării, precum cărturarilor din județul Bihor de pe vre nuri cu gândul curat, și cu spirit de devotament au contribuit

În acest scop se va aduna dela particulari și corporațiuni de bunăvoie un împrumut de Lei 400 000.

Împrumutul deobligă pe subsemnatul numai până-ce apare ziarul și s'a făcut decontările.

Pentru achitarea acestui împrumut emit 400 obligațiuni à 1000 (una mie) lei în plus 50 Lei spese de fondare la „obligațiune”, cu interese de 10% anual. Obligațiunile vor beneficia de interese cu începutul de una lună după ce ziarul a apărut în mod regulat. Mă oblig a prelua din aceste obligațiuni prin tragere la sorti anual 23 obligațiuni à 100 Lei.

Totodată iau obligația că până ce obligațiunea va fi sortată, să plătesc, contra couponului anual, la finea fiecărui an respectiv 10% adică 100 (una sută) Lei.

Tragerea la sorti se face în ziua de 15 Dec a fiecărui an. Obligațiunea sortată, dela această zi nu beneficiază de interese. Contra valoarea obligațiunei și a tuturor couponelor până la acel termen neachitate.

Tragerea la sorti se face cu intermediul unui notar public din Oradea-Mare, iar rezultatul va fi comunicat pe care publică.

Prin muncă la biruință!
Dați-le posibilitatea acolora, cari au dor de muncă cinstit, să birue pentru voi toți!

Termenul de subscriere se fixează până la inclusiv ziua din 15 Februarie a. cor.

Listele de subscriere sunt depuse la:

1. Banca Generală a Țării Românești filiala Oradea-Mare.
2. „Bihoreana” Institut de Credit și Economii S. A. Oradea-Mare.
3. „Bihoreana” inst. de credit și economii filia la Marghita
4. „Bihoreana” inst. de credit și economii filia la Aleșd.
5. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Tinca.
6. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Salonta-Mare.
7. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Vașcău.
8. Banca Centrală de Industrie și Comerț S. A. filiala Oradea-Mare.
9. Banca „Frontieră” S. A. Oradea-Mare
10. Banca Românească filiala Oradea-Mare.
11. Banca Marmorosch Blanc & Comp. S. A. Sucursala Oradea-Mare.
12. „Doina S. A.” Beiuș.
13. „Beiușul”, Beiuș.
14. Redacția „Cele Trei Crișuri” Oradea-Mare.
15. „Tipografia Românească” str. Deac No. 2, Oradea-Mare.
16. „Librăria Românească” Parcul Traian No. 6, Oradea-Mare.
17. Tipografia „Biharia”,
18. Prefectura județului Bihor
19. Subprefectura județului Bihor.
20. Episcopia gr.-ortodoxă, Oradea-Mare.
21. Episcopia gr.-catolică, Oradea-Mare
22. Toți d-nii Primpretori și d-nii Proprietari din județul Bihor
23. Primăria orașului Oradea-Mare.

Ștefan Mărcuș

Fost Prefect de Poliție.
Director-fondator al ziarului
„Vestul României”.

PROBAȚI ȘI NU VEȚI REGRETA

dacă vă veți face îmbrăcămintea la CROITORIA BĂRBĂTEASCĂ

DAVID ȘI KOHN

din Str. Alexandri No. 4.

unde se execută confecționarea hainelor conform model celei mai nouă.

Prețuri tarifale:

Costum sacou 800 Lei
Pardesiu }
Raglan } 700 Lei
Ulster }
Palton de iarnă neted 800 Lei
Palton „Hamilton” }
„Lord” } 900 Lei

Haine de seara executate frumos cu prețurile cele mai convenabile

Nou.ăi cari până acum n'au mai fost.

MARE TÂRG DE CRĂCIUN

Porcelane, pahare, picturi celebre și bibelouri fine de porcelan originale și antice. Service, bomboniere și cești veritabile de Aitoren și Meissen, figuri de porcelan contemporane, precum și obiecte antice de calitate pură se află în asortiment bogat la

Magazinul de obiecte antice „Helicon”

Strada I. C. Brătianu (Szaniszta) 1
Cumpărăm obiecte antice cu prețurile cele mai convenabile.

AVIZ

Se află în depozit la **Librăria Românească din Oradea-Mare (Parcul Traian 6), tablouri originale și reproduceri artistice semnate în original de cei mai celebri artiști cu prețul dela 30—1500 Lei. Se primesc toate manualele introduse la liceele, școlile normale — secundare, primare, școli speciale de comerț, școlii de artă și meserii precum tot angajamentul de Papetărie și editura cea mai nouă din toate cărțile literare.**

Ne-au sosit Icoane sfinte Imprimeria ministerul Cuitelor pe lemn și pe carton cu prețuri foarte reduse de: 12, 18 și 30 lei bucata.

!! In alea unei gospodinerii !!

Nevoile în articole de coloniale și delicatese în sezon

pești proaspeți de Dunăre

(morun, nisetrul, cegă, șalău, crap, etc.), vânat împușcat (iepurii, ect.), unt de lemn Puge, vinuri de masă și desert, **Ice proaspete, salam de Sibiu**, etc., se cumpăra mai ieftin, pe lângă un serviciu corect, prompt și atent la

Vadász și London

prăvălie de coloniale și delicatese

Oradea-Mare Bulev. Regele Ferdinand No. 10

Aperitive! Aperitive!

Adresa telefonică: Delicatesse
Telefon No 8 Telefon No. 8

Cumpărătorilor locali și cumpărătorilor în cantitate mai mică li se trimite acasă

„Semina”

nare magazin de semințe și tot felul de articole pentru apărarea plantelor și animalelor.

Bognár și Steiner

ORADEN-MARE Str. Iosif Vulcan No 4. Telefon: 14-40

Recomandă:

Semințe pentru legume de grădină **Monoreană**; Semințe pentru cereale nobilitate de Hatvan; Semințe de trifoi plumburiu, lucernă și napi de Arad; Seruri pentru apărarea animalelor și plantelor. Cereți catalog!

Nou! Nou!

Porcelane, sticlării, vase șmălțuite, garnituri complete de bucatării.

Garnitură colorată de prăjituri pentru 6 persoane . . . Lei 98
Garnitură colorată de cafea pentru 6 persoane Lei 221
1 păreche ceașcă cu tălpi . . Lei 14
Garnitură din porcelan de ceai pentru 6 persoane . . Lei 298
Garnitură de apă, vin ori licoruri pentru 6 persoane Lei 59
Garnituri de cafea și menaj din cobalt, jucării, păpuși, obiecte speciale, bidoane pentru călători, corfe de piață, tăști de școală, articole de toaletă, etc.

Se repară păpuși și să lipesc porcelane la

bazarul Farkas

Str. Nicolae Iorga (Zădăra) 5

CATALOG.

Cu prețurile curente ale mai jos și după modele de modă de sezonului costumuri de bărbați raglance pardesiu maniale de iarnă cari satisfac pretențiile tuturor la

Iuliu Gergely

croitorie bărbătească

Bulev. Regele Ferdinand No. 55

- 1 Sacco după măsură din stofe jumătate lână neagră, sură, ori în alte culori L 1850—1980
- 2 Din material curat din lână în diferite culori sacco după măsură L 2200—2330
- 3 În culori de modă l-a material din lână sacco după măsură L 2780—2930
- 4 Din materiale de primul ordin din străinătate sacco după măsură L 3280—3500
- 5 Pardesiu, raglan și mantale de iarnă dela 1750 Lei în sus
- 6 Din materialele cele mai fine și pe lângă prețuri cari se vor fixa la comandă să efectuează costume de ceremonie și alte specialități.

FABRICA DE RAME KORNWEISS

Bulevar. Regele Ferdinand

Palatul Moșkovits

Execută încadrări artistice cu prețurile cele mai convenabile. Expoziție permanentă a celor mai valoroși artiști pictori. Să nu pierdeți ocazia a vizita expoziția.

CAROL GERMAN SUCCESOR

care aranjează cele mai frumoase și mai ieftine înmormântări în deosebi să se observe că antrepriza aceasta se află în pasajul „Vulturul”, Piața Uni-II. 1—20

Oradea-Mare Cu stimă

Ioan Tarsoy,
succesorul lui Carol German

